

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

**o radu i aktivnostima Savske komisije
za razdoblje od 1. aprila 2013. do 31. marta 2014.**

Maj 2014.

SADRŽAJ

Uvod.....	5
1. Plovidba.....	7
1.1. Sigurnost plovidbe.....	7
1.2. Tehnički standardi	7
1.3. Sprječavanje onečišćenja vode uzrokovanog plovidbom.....	8
1.4. Infrastruktura plovnog puta	8
2. Integrirano upravljanje vodama	10
2.1. Upravljanje riječnim slivom.....	10
2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata.....	12
2.3. Upravljanje poplavama	12
3. Međusektorska i druga pitanja	14
3.1. Upravljanje informacijama.....	14
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	14
3.3. Ostala razvojna pitanja	15
4. Saradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa.....	16
4.1. Saradnja s međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama ..	16
4.2. Saradnja s nacionalnim institucijama	17
4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa.....	17
5. Pravna pitanja.....	19
5.1. Protokoli uz <i>Okvirni sporazum</i>	19
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	20
6. Finansijska pitanja.....	21
6.1. Budžet.....	21
6.2. Finansiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova	22
6.3. Ostale aktivnosti.....	22
 Dodatak I – Popis članova i zamjenika članova Savske komisije	
 Dodatak II – Popis stručnih grupa Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih u finansijskoj godini 2013.	
 Dodatak III – Popis projekata povezanih s <i>Okvirnim sporazumom</i> koji su provedeni, u toku ili pokrenuti u finansijskoj 2013. godini.	
 Dodatak IV – Popis planiranih projekata povezanih s <i>Okvirnim sporazumom</i>	
 Dodatak V – Popis sastanaka s interesnim grupama koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija	
 Dodatak VI – Pregled aktivnosti provedenih tokom proslave Dana rijeke Save 2013. g.	
 Dodatak VII – Popis skraćenica	

Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC) propisani su *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)*, a konkretnije Dodatkom I Okvirnom sporazumu – u *Statutu Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Obaveza Savske komisije da podnese godišnji izvještaj o svom radu i aktivnostima propisana je članom 10 Dodatka I *Okvirnom sporazumu*.

Na temelju toga pripremljen je i *Godišnji izvještaj o radu i aktivnostima Savske komisije za 2013. godinu*. Izvještaj se odnosi na finansijsku 2013. godinu Savske komisije, a pokriva razdoblje od 1. aprila 2013. do 31. marta 2014. Svi programi rada i planovi rada koji se spominju u *Godišnjem izvještaju* također se odnose na navedenu finansijsku godinu.

Tokom izvještajnog razdoblja uloženi su značajni naponi kako bi se ostvario dalji napredak u provođenju *Okvirnog sporazuma* i dodatno ojačali temelji za buduće provođenje *Okvirnog sporazuma*, što je osiguralo novu posvećenost država strana temeljnim aktivnostima Savske komisije. S tim u vezi je održan 4. sastanak država strana *Okvirnog sporazuma* (Slika 1) u finansijskoj 2013. godini (Sarajevo, 31. maj 2013.), te tri sjednice Savske komisije: 32. sjednica (Zagreb, 9. juli 2013.), 33. sjednica (Zagreb, 9-10. oktobar 2013.) i 34. sjednica (Podgorica, 18-19. februar 2014.) Osim toga, u tom razdoblju je održano 10 sastanaka stručnih grupa Savske komisije, kao i 34 konferencije, konsultacijske radionice i ostali sastanci sa interesnim grupama.

Slika 1. 4. sastanak država strana *Okvirnog sporazuma* (Sarajevo, 31. maj 2013.)

Rad Savske komisije u finansijskoj 2013. godini bio je usmjeren na sljedeće aktivnosti:

- dovršetak faze planiranja (između ostalog, studije i glavnog projekta) za obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save;
- nastavak nacionalnih procedura vezanih uz *Plan upravljanja slivom rijeke Save*, s ciljem usvajanja *Plana* na 5. sastanku država strana, koji će se okvirno održati u novembru 2014.;
- dalje aktivnosti vezane uz izradu *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*;
- nastavak jačanja platforme za razmjenu i upotrebu hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save;

- ažuriranje popisa prioriternih projekata, njegova verifikacija u kontaktima s glavnim nacionalnim info tačkama za *Strategiju EU-a za dunavsku regiju*, te priprema novih projektnih prijedloga;
- ubrzavanje nacionalnih postupaka koji prethode konačnoj harmonizaciji *Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*;
- finansijsko i administrativno upravljanje, kao i razvoj internih propisa Savske komisije;
- razmatranje mogućnosti i elaboriranje opcija za širenje višekorisničke platforme, s ciljem da ta platforma u provođenje *Okvirnog sporazuma* uključi vladin, nevladin, poslovni i akademski sektor.

Osim napretka postignutog u glavnim područjima rada, glavna postignuća Savske komisije u finansijskoj 2013. godini uključuju:

- dalju integraciju zaštite okoliša i razvoj privrednih aktivnosti, poput razvoja plovidbe i turizma;
- integraciju pristupa odozgo prema dole („top-down“) i odozdo prema gore („bottom-up“) kroz dalje jačanje uključivanja interesnih grupa u proces provođenja *Okvirnog sporazuma*;
- pojačanu vidljivost procesa provođenja *Okvirnog sporazuma* i Savsku komisiju kao koordinatora procesa, u državama stranama i drugdje;
- dalje širenje promotivnih aktivnosti, uključujući organizaciju Dana rijeke Save 2013., izdavanje službenog glasila Savske komisije, *Savskog vjesnika*, i specijaliziranih publikacija, ažuriranje web stranice te priprema promotivnih materijala Savske komisije.

Udio vanjskog finansiranja za regionalne projekte vezane uz *Okvirni sporazum* i dalje je u porastu i dosegao je nivo od 87% (preostalih 13% osigurano je iz davanja država strana). Vrlo je vjerovatno da će postotak vanjskog finansiranja i ubuduće ostati na visokom nivou, s obzirom na to da je 11 prioriternih projekata Savske komisije dobilo oznaku ili pismo preporuke *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, i da se za ostale planirane projekte također očekuje da se oslone na vanjske izvore finansiranja.

Na temelju *Deklaracija* s 3. i 4. sastanka država strana *Okvirnog sporazuma*, nastavile su se razmatrati mogućnosti da odluke Savske komisije u određenim područjima upravljanja vodama postanu pravno obavezujuće.

Potpisan je Memorandum o razumijevanju o saradnji između Savske komisije i Crne Gore, koji pruža dobru osnovu za sveobuhvatnu saradnju s Crnom Gorom na tehničkom nivou, do njihovog punopravnog članstva u Savskoj komisiji.

U nastavku ovog dokumenta predstavljen je detaljan pregled aktivnosti Savske komisije. Kako bi informacije bile što potpunije, osigurani su dodaci samom *Izveštaju*. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije nalazi se u Dodatku I, a popis aktivnih stručnih grupa Savske komisije, zajedno s pregledom njihovih sastanaka u finansijskoj 2013. godini, u Dodatku II ovog *Izveštaja*. Projekti povezani s *Okvirnim sporazumom* koji su provedeni, u toku ili pokrenuti tokom izvještajnog razdoblja navedeni su u Dodatku III, dok su planirani projekti popisani u Dodatku IV. Kratak pregled aktivnosti vezanih uz sudjelovanje javnosti i uključivanje interesnih grupa osiguran je u Dodacima V i VI. Popis skraćénica može se pronaći kao Dodatak VI ovog *Izveštaja*.

1. Plovidba

S obzirom na *Strategiju provođenja Okvirnog sporazuma i Plan rada Savske komisije za finansijsku 2013. godinu*, aktivnosti Savske komisije u području plovidbe bile su usredotočene na obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save te dalju harmonizaciju i poboljšanje regulatornog okvira na regionalnom i evropskom nivou, posebno kad je riječ o kvalifikacijama posade i pravilima plovidbe.

1.1. Sigurnost plovidbe

U finansijskoj 2013. godini Savska komisija je aktivno sudjelovala u procesu dalje harmonizacije i nadgradnje pravila plovidbe u okviru UNECE-a. Iz toga procesa proizašla je radna verzija 5 *Europskog pravilnika za unutarnje vodne puteve (CEVNI)*, za koju se očekuje da će biti usvojena 2014. g., kao i veoma visok nivo usklađenosti pravila između Savske komisije i komisija za plovidbu za rijeke Dunav, Rajnu i Moselle.

Istovremeno je završena izrada novog poglavlja 12 o *Pravilima plovidbe u slivu rijeke Save - Pravila za inspekciju sigurnosti plovidbe*. Cilj mu je da se postupak inspekcije na rijeci Savi uskladi što je više moguće, a time i poveća sigurnost plovidbe, posebno na rubnim dijelovima plovnog puta. To će također biti osnova za razvoj web aplikacije za inspekciju sigurnosti, s ciljem da se omogući skladištenje i korištenje inspekcijskih podataka za cijelu rijeku Savu na usklađen način.

Savska komisija nastavila je aktivno sudjelovati u radu Zajedničke stručne grupe za stručne kvalifikacije i standarde obuke u okviru Evropske komisije, s ciljem razvoja novog evropskog okvira za stručne kvalifikacije i standarde obuke. U izvještajnom razdoblju dogovorene su opće mjere za dalji razvoj stručnih kvalifikacija i standarda obuke za članove posade u unutarnjoj plovidbi.

Nastavljen je razvoj *Daljinara rijeke Save i njenih plovnih pritoka* za sektor uzvodno od Siska, u saradnji s nadležnim tijelima u Hrvatskoj, i pripremljen je prvi koncept *Daljinara*.

Nakon niza konsultacija sa stručnjacima iz država strana, pripremljena je konačna verzija *Priručnika za plovidbu na rijeci Savi* (Slika 2). Očekuje se da će *Priručnik* biti tiskan početkom finansijske 2014. godine.

1.2. Tehnički standardi

Što se tiče tehničkih zahtjeva za plovila na unutarnjim plovnim putevima, Savska komisija je primila verziju *Tehničkih pravila EU-a za plovila* na hrvatskom jeziku i započelo je brušenje teksta, kojem su prethodile konsultacije s nadležnim tijelima država strana, kako bi se utvrdio minimalan nivo standarda koji su prihvatljivi svim državama stranama. Savska komisija nastavila je sa svojim aktivnim sudjelovanjem u radu UNECE-a i tijela EU-a odgovornih za *Tehnička pravila* te organizirala sastanak UNECE-ove grupe volontera na temu razvoja *Tehničkih pravila* koji se održao od 4. do 6. juna u prostorijama Savske komisije u Zagrebu.

Slika 2. Priručnik za plovidbu na rijeci Savi (2014)

1.3. Sprječavanje onečišćenja vode uzrokovanog plovidbom

Kao promatrač i član Međunarodnog savjetodavnog odbora projekta *COWANDA*, Savska komisija sudjeluje u Projektu s naglaskom na izradu nacrtu *Konvencije o upravljanju brodskim otpadom u slivu rijeke Dunav* i moguću ulogu riječnih komisija u budućem međunarodnom procesu ugovaranja konvencije.

1.4. Infrastruktura plovnog puta

Države strane i Savska komisija nastavili su svoje aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi sa sljedećim rezultatima:

- Izrada glavnog projekta plovnog puta rijeke Save na dionici Brčko-Sisak započela je 16. maja 2013. U početnoj fazi, na temelju analize postojeće dokumentacije i primjedbi iz nevladinih organizacija, predloženo je proširenje opsega posla i budžeta te produženje trajanja projekta. Republika Hrvatska načelno se složila s potrebom za daljim dodatnim poslom i u tome smislu je zatražena detaljna analiza prijedloga. Projekt je trenutačno obustavljen budući da je analiza još u toku, i raspravlja se o izmjenama i dopunama ugovora o Projektu. Savska komisija je članica upravnog odbora Projekta.
- U pogledu deminiranja plovnih puteva u BiH, natječajni postupak je u toku i očekuje se da će završiti početkom finansijske 2014. godine.
- *Studija uticaja na okoliš* za dionicu plovnog puta Brčko – Beograd trebala je biti završena do kraja 2013., ali rok je produžen još 1,5 g. Glavni razlog produženja ugovora je kašnjenje s pripremom glavnog projekta, koji je potreban za izradu kvalitetne studije uticaja na okoliš. Produženje ugovora smatralo se dobrim rješenjem za koordinirani razvoj studije uticaja na okoliš i glavnog projekta plovnog puta.
- Projekt *Pripremni radovi, glavni projekt i natječajna dokumentacija za građevinske radove na obnovi plovnog puta do klase Va od Beograda do Brčkog (od rkm 0 do rkm*

234) pokrenut je inicijalnim, kick-off sastankom održanim 18. oktobra 2013. u Sarajevu.

- Utvrđen je upravni odbor Projekta. Osim predstavnika BiH, Upravni odbor također uključuje i predstavnike iz Hrvatske, Srbije i Savske komisije.
- Savska komisija sudjelovala je u aktivnostima u sklopu projekta *Zagreb na Savi* (u okviru projekta istražuju se mogućnosti proširenja plovnosti rijeke Save uzvodno od Siska prema Sloveniji).
- Što se tiče aktivnosti razvoja luka, Savska komisija sudjelovala je u razvoju *Master plana za novu luku Sisak i Preliminarnog rješenja za terminal opasnog tereta pri luci Slavonski Brod*. Oba su dokumenta završena i predstavljena interesnim grupama.

Ove aktivnosti prati i koordinira Odbor koji je 2011. g. osnovala Savska komisija. Među članovima Odbora nalaze se predstavnici nadležnih ministarstava država strana, kako iz sektora upravljanja vodama/očuvanja prirode/zaštite okoliša, tako i iz sektora plovidbe, te predstavnici međunarodnih organizacija (ICPDR, Dunavska komisija) i interesnih grupa (nevladina udruženja te privredni sektor/sektor plovidbe), čime se osigurava dobro uravnotežena zastupljenost sektora u postupku praćenja i koordinacije. 5. sastanak Odbora održan je 3. decembra 2013.

U okviru aktivnosti razvoja RIS-a, Savska komisija pripremila je nacrt *Smjernica RIS-a za rijeku Savu*, nacrt *Elektroničkog izvještavanja (ERI)* i *Standarda za obavještenja skiperima (NtS)*. Konsultacije o dokumentima odvijaju se u okviru *Ad-hoc* stručne grupe za RIS. Implementacija RIS-a dovršena je u sektoru rijeke Save u Srbiji i započela je u hrvatskom sektoru.

Savska komisija također je sudjelovala u radu Upravnog odbora za prioritetno područje 1A *Strategije EU-a za dunavsku regiju* s ciljem podrške razvoja plovidbe i promocije mogućnosti prometa po rijeci Savi u sklopu Osnovne evropske transportne mreže.

2. Integrirano upravljanje vodama

Aktivnosti Savske komisije povezane s integriranim upravljanjem vodama bile su usmjerene na finalizaciju i/ili dalji razvoj strateških planova (*Plan upravljanja slivom rijeke Save* i *Plan upravljanja rizikom od poplava*), kao i integriranih sistema (GIS-a te sistema praćenja, predviđanja i ranog upozoravanja na accidente i poplave) za sliv rijeke Save. Značajni su napori, između ostalog, uloženi u aktivnosti povezane s uticajima klimatskih promjena, pitanjima nanosa, razvojem hidroloških i hidrauličkih modela, kao i u pripremu raznih projekata i projektnih prijedloga čiji je cilj poticanje saradnje država strana u prioritarnim područjima saradnje.

2.1. Upravljanje riječnim slivom

Plan upravljanja slivom rijeke Save, pripremljen u skladu s *Okvirnom direktivom o vodama EU-a (EU WFD)*, pod koordinacijskim okriljem Savske komisije, zasigurno predstavlja ključnu prekretnicu u saradnji s državama stranama. Višegodišnji proces pripreme *Plana* završio je u septembru 2012., kad je nacrt *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, sa svojih 13 dodataka, 22 karte i 10 popratnih dokumenata dostavljen na ocjenu Savskoj komisiji. Na temelju dogovora o modifikacijama *nacrta Plana* (verzija septembar 2012.) s 31. sjednice Savske komisije, revidirani *Plan upravljanja slivom rijeke Save* na svim jezicima dostavljen je Savskoj komisiji u aprilu 2013., na nastavak nacionalnih procedura koje prethode službenom usvajanju. Sa svom popratnom dokumentacijom, uključujući dokument javne rasprave, *Plan* je dostupan na mikro-web stranici Savske komisije, izrađenoj posebno za potrebe njegova razvoja (Slika 3). Osim toga, potpuna GIS baza podataka korištena u pripremi *Plana*, zajedno s kartama, poslata je relevantnim institucijama država strana u februaru 2014.

Slika 3. Mikro-web stranica Savske komisije posvećena *Planu upravljanja slivom rijeke Save*

Osim pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, u izvještajnom razdoblju se rješavalo nekoliko drugih pitanja vezanih uz isti *Plan*.

Kako bi se ostvario dalji napredak prema *Planu upravljanja nanosom za sliv rijeke Save*, kao što je predviđeno *Protokolom o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, povezane su aktivnosti nastavljene u okviru projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji je Savska komisija pokrenula 2012., uz potporu i u saradnji s Uredom UNESCO-a u Veneciji i

SedNet-a. U finansijskoj 2013. godini, ravnoteža nanosa za rijeku Savu razrađena je od strane radne grupe Savske komisije sastavljene od stručnjaka iz svih država strana. Ovaj je rad također osigurao analizu i procjenu postojećih podataka o nanosu u slivu, utvrđivanje nedostataka u praćenju i uzorkovanju i nesigurnih podataka, te je urodio prijedlogom efikasnog sistema praćenja nanosa i preporukom budućih zajedničkih aktivnosti u smjeru njegove uspostave. Rezultati su predstavljeni u izvještaju pod naslovom *Procjena ravnoteže nanosa za rijeku Savu* (BALSES). Cijeli izvještaj će uskoro biti dostupan na web stranici Savske komisije. Uz finansijsku podršku Deltaresa (NL), knjižica koja daje prošireni sažetak izvještaja će biti objavljena na engleskom i svim službenim jezicima Savske komisije početkom finansijske 2014. godine.

Pitanja klimatskih promjena uzeta su u obzir u tekućem projektu *Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save* (WATCAP), koji finansira i provodi Svjetska banka i čiji je cilj procjena uticaja promjene klime na sektor voda i prijedlog opcija za aktivnosti u sklopu prilagodljivog upravljanja za vodne podsektore, uključujući plovidbu, hidroenergiju, navodnjavanje, zaštitu od poplava, te provođenje ekonomske analize projekata na kojima se temelje studije podsektora vodnog upravljanja. Projekt je već postigao neke važne rezultate, poput hidrološkog modela sliva rijeke Save, s analizom budućih klimatskih scenarija. Svi ostali konačni rezultati su u nacrtu i očekuje se da će WATCAP biti završen u prvom kvartalu finansijske 2014. godine. Svi rezultati će biti dostavljeni Savskoj komisiji i državama stranama na dalje razmatranje. Drugi projekt koji se bavi klimatskim promjenama, *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, službeno je završen 2013. g. Više o konačnim rezultatima projekta nalazi se u podpoglavlju 2.3 ovog *Izvještaja*.

Sa svrhom doprinosa daljoj integraciji vodne politike s ostalim politikama i nastavkom dijaloga s ključnim interesnim grupama u sektoru, kao specifični ciljevi u upravljanju riječnim slivom, definirani u *Strategiji provođenja Okvirnog sporazuma*, projekt *Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save* pokrenut je u sklopu Programa rada UNECE-ove *Konvencije o vodama 2013.-2015.*, s ciljem procjene povezivanja sektora u odabranim prekograničnim slivovima. Procjenu povezivanja sektora u slivu rijeke Save finansijski podržava Švicarska agencija za razvoj i saradnju, kao i Inicijativa za okoliš i sigurnost (ENVSEC). Očekuje se da će projekt pridonijeti boljem razumijevanju međuodnosa vode, poljoprivrede, energije i ekosistema u slivu, s ciljem jačanja sinergija i koherentnije politike između sektora voda, poljoprivrede, energije i upravljanja zemljištem. Kao uvod u projekt, UNECE i Savska komisija zajednički su organizirali radionicu (Zagreb, 4.-6. marta 2014.) kako bi raspravljali o potrebama i izazovima povezanim uz međusektorsku koordinaciju i saradnju te maksimiziranje koristi od procjene između sektorskih tijela, privatnog sektora i civilnog društva.

Po pitanju podzemnih voda, početni idejni projekt pripremljen je i odobren uz Pismo preporuke u Prioritetnom području 4 (PA4) *Strategije EU-a za dunavsku regiju (EUSDR)*. Što se tiče krškog područja sliva, nastavilo se provođenje važnog vanjskog projekta *Zaštita i održivo korištenje prekograničnog sistema akvifera dinarskog karsta (DIKTAS)*, pokrenutog 2010., i prati je Savska komisija. Navedeni projekt će biti završen do kraja 2014.

Konačno, provedene su aktivnosti prikupljanja sredstava za šest regionalnih projekata za sliv rijeke Save (projekti br. 3-8 u Dodatku IV), s tim da su svi ili uključeni kao koraci u plan EUSDR PA4, ili su dobili pismo preporuke kao isto prioritetno područje EUSDR-a. Za provođenje ovih projekata će se ciljati primarno na EU fondove kao moguće izvore finansiranja.

2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Nakon lansiranja nove verzije Sistema ranog upozoravanja na opasnost od nesreća (AEWS), izgrađenog na uspješnim funkcijama prethodnog sistema i poboljšanog modernim web alatima, 1. marta 2013., provedena su dva testa sistema u izvještajnom razdoblju (21. novembar 2013. i 3. mart 2014.) Glavni ciljevi testova bili su provjera funkcionalnosti sistema, saradnja Glavnih međunarodnih centara za uzbunjivanje (PIAC) u upravljanju iznenadnim onečišćenjem koje se širi nizvodno, kao i funkcioniranje PIAC-a 24 sata dnevno 7 dana u sedmici.

Rezultati oba testa pokazali su da su PIAC-i bili u stanju izvršiti svoje osnovne zadatke u okviru ažuriranog sistema, dok je u pogledu 24-satne pripravnosti bilo nekih problema (posebno u BiH i Srbiji). Novi sistem za upravljanje hitnim situacijama i rano djelovanje u Srbiji, koji je predstavljen na 17. sastanku PEG APC-a, stalna stručna grupa procijenila je kao pozitivan korak u smjeru 24-satnog funkcioniranja PIAC-a u Srbiji.

Osim toga, traženo je finansiranje za projekt *Sigurnosni sistem za upravljanje onečišćenjem voda za sliv rijeke Save*, prethodno odobrenim Pismom preporuke u sklopu PA5 *Strategije EU-a za dunavsku regiju* (projekt br. 11 u Dodatku IV). Glavni ciljevi projekta su razvoj sistema za podršku zajedničkom odlučivanju i efikasan sistem za ranu kontrolu akcidenata, kako bi se poboljšala međudržavna saradnja institucija uključenih u upravljanje vodama i onih koje su uključene u civilnu zaštitu, te kako bi se integrirali različiti sektori kao potencijalni izvori slučajnog onečišćenja (plovodba, industrija, cestovni i željeznički promet).

2.3. Upravljanje poplavama

Pripremne aktivnosti za izradu *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* nastavljene su u 2013., u skladu s *Direktivom o poplavama EU-a*, kao što je predviđeno *Protokolom o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*.

Niz aktivnosti proveden je u sklopu pilot projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, koji je finansiran u okviru UNECE-a. Projekt je službeno završio u decembru 2013., sa sljedećim rezultatima:

- Izvještaj o već završenim ili tekućim projektima planiranja upravljanja rizikom od poplave u slivu rijeke Save,
- Izvještaj o zakonskom okviru koji se odnosi na planiranje upravljanja rizikom od poplava i prilagođenje klimatskim promjenama (prekogranično i nacionalno)
- Simulacija klimatskih modela za procjenu uticaja klimatskih promjena na temperaturu i oborine u slivu rijeke Save te izvještaj o rezultatima,
- Hidrološki model sliva rijeke Save za procjenu uticaja klimatskih promjena na vodni režim rijeke Save i odgovarajući izvještaj,
- Izvještaj o inicijalnoj procjeni ugroženosti od poplava u slivu rijeke Save,
- Izvještaj o mjerama prilagođenja klimatskim promjenama za zaštitu od poplava u slivu rijeke Save,
- Nacrt programa za razvoj *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, i
- Procjena potrebe za podacima i informacijama za pripremu zajedničkog Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save te geobaze za pohranjivanje podataka o poplavama, područjima potencijalnog značajnog rizika od poplava, opasnosti od poplava, osjetljivosti i rizika.

O svim rezultatima pilot projekta raspravljalo se unutar šire grupe korisnika iz cijelog sliva rijeke Save, primarno s onima relevantnim za upravljanje rizikom od poplava i pitanja klimatskih promjena u zemljama, na nekoliko sastanaka i na završnoj radionici (održanoj 5.-6. juna 2013. u Zagrebu). Ovi rezultati projekta predstavljaju dobru osnovu za dalji napredak saradnje država strana u upravljanju poplavama, u skladu s akcijama dogovorenim *Protokolom i Strategijom provođenja Okvirnog sporazuma*.

Zajednički izvještaj *Preliminarne procjene rizika od poplava (PFRA)* za sliv rijeke Save izradila je Stalna stručna grupa za sprječavanje poplava (PEG FP). Zajednički *Izvještaj PFRA* popraćen je kartom koja prikazuje nacionalna Područja potencijalnog značajnog rizika od poplava (APSFR). Ovaj izvještaj predstavlja zajednički napor država strana u smjeru provođenja EU *Direktive o poplavama* u slivu rijeke Save, kao i način na koji se informacije o riziku od poplava razmjenjuju između zemalja u slivu. Nastaviće se dijalog i koordinacija aktivnosti usklađivanja APSFR-a koja dijele dvije ili više zemalja strana. Zajednički *Izvještaj PFRA* će biti dovršen i objavljen u prvom kvartalu finansijske 2014. godine.

Savska komisija potpomogla je projekt *WATCAP* i pilot projekt UNECE-a tako što je dala smjernice za hidrološke modele razvijene u sklopu tih dvaju projekata. Rezultati modeliranja predstavljeni su Savskoj komisiji i uskoro će biti predani imenovanim institucijama država strana, zajedno s hidrauličkim modelom rijeke Save (inicijalno razvijenom u saradnji s USACE-om i dalje unaprijeđenim od strane Savske komisije).

Budući da se ovi modeli mogu smatrati preliminarnim, potreban je dodatni napor kako bi se njihova funkcionalna upotreba prilagodila potrebama mapiranja poplava, kao podrška sistemu predviđanja poplava i za analizu alternativa u sklopu budućih projekata zaštite od poplava. Stoga su predložena dva projekta za unapređenje hidroloških i hidrauličkih modela:

- *Unapređenje upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save poboljšavanjem hidrološkog modela za bolje predviđanje i planiranje*, dostavljen UNECE-u/ENVSEC-u, i
- *Sliv rijeke Save, uz podršku USACE-a – 2. faza*; dostavljen Zapovjedništvu američkih snaga u Evropi.

Prijedlog projekta direktno je povezan s ostvarivanjem odredbi *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* i *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Dostavljen je u 11. krugu WBIF-ova poziva na dostavu prijedloga i uključuje dvije komponente:

- *Plan upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, uključujući *Program mjera*, i
- *Sistem upozorenja i predviđanja poplava za sliv rijeke Save*, čime su pokrivena dva prioritetna projekta vezana uz upravljanje poplavama (projekti br. 9 i 10 u Dodatku IV), koji su prethodno odobreni Pismom preporuke u sklopu *Strategije EU-a za dunavsku regiju*.

3. Međusektorska i druga pitanja

3.1. Upravljanje informacijama

Prema *Strategiji GIS-a za sliv rijeke Save* koju je Savska komisija usvojila 2008., razvoj GIS-a za sliv rijeke Save planiran je u tri faze: uspostavljanje ključnih funkcionalnosti (Faza 1), razvoj i implementacija naprednih alata, mapiranje i usluge izvještavanja (Faza 2), i razvoj i implementacija naprednih dinamičnih alata i usluga (Faza 3).

U sklopu implementacije granta EU-a Savskoj komisiji pod nazivom *Podrška Savskoj komisiji u izradi i provođenju Plana upravljanja slivom rijeke Save*, postignuto je sljedeće:

- Kupljen je hardver za GIS za sliv rijeke Save (serveri za podatke i aplikacije),
- Precizirani su setovi GIS podataka koji se koriste za svrhe Analize sliva rijeke Save i *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, a karte su pripremljene na engleskom i na svim službenim jezicima.

Ovi setovi podataka, u obliku baze geopodataka, poslužiće kao osnovni ulazni podaci za budući GIS sliva rijeke Save.

Budući da 1. faza GIS-a za Savu nije bila u potpunosti provedena u okviru granta EU-a za vrijeme pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, novi prijedlog projekta pripremljen je u finansijskoj 2013. godini i dostavljen EU-u. Novi grant je odobren u 4. kvartalu finansijske 2013. godine i nastavljeno je provođenje preostalih aktivnosti 1. faze za uspostavu GIS-a za sliv rijeke Save, dok je nastavak projekta (koji je obuhvatio Faze 2 i 3) uključen kao jedna od osnova u planu PA4 *Strategije EU-a za dunavsku regiju* (projekt br. 12 u Dodatku IV).

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

U saradnji s relevantnim nacionalnim institucijama država strana (ministarstva zaštite okoliša i/ili upravljanja vodama, agencije za vode i nacionalne hidrometeorološke službe - NHMS), Savska komisija je uspostavila platformu za razmjenu i korištenje hidroloških i meteoroloških informacija kroz:

- Izradu godišnjeg sažetka vodnog režima na relevantnim mjernim stanicama u slivu rijeke Save, uključujući podatke o vodostaju, dnevnom ispuštanju vode, ispuštanju suspendiranog nanosa i padavinama. Do sad su pripremljeni Hidrološki godišnjaci za godine od 2006. do 2010., koji su dostupni na web stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/publication>). Novi godišnjaci će biti pripremljeni nakon što zemlje dostave relevantne podatke. Punu podršku nastavku aktivnosti na pripremi i objavi Hidrološkog godišnjaka dali su direktori NHMS-ova, izrazivši svoju predanost ulaganju napora da se ubuduće dostupnost podataka za prethodnu godinu osigura u prvoj sljedećoj godini;
- Uspostavu trajnih veza s bazama podataka NHMS-ova. Podaci o dogovorenim hidrološkim parametrima (vodostaj i promjene nivoa vode, ispuštanje, temperatura vode) s dogovorenih mjernih stanica u slivu kontinuirano se prikazuju na web stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/hydro/>). Sličan sistem za meteorološke podatke još je u razvoju i nije dostupan široj javnosti.

Uzevši u obzir da je razmjena podataka i informacija provjereog kvaliteta ključan element pri preduzimanju aktivnosti u slivu, u rasponu od upozorenja i predviđanja poplava do različitih aspekata upravljanja vodnim resursima, Savska komisija je pokrenula razvoj *Politike*

razmjene hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save uz podršku Svjetske meteorološke organizacije. Glavni ciljevi dokumenta su definirati procedure, kao i minimalan nivo razmjene hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu. Nakon konsultacija s *Ad-hoc* stručnom grupom za hidrološka i meteorološka pitanja (Ah HM EG) i provjere od strane stalnih stručnih grupa Savske komisije, konačno prihvaćanje i potpisivanje dokumenta planira se u finansijskoj 2014. godini.

Osim toga, pripremljen je *Program za razvoj hidrološke studije za sliv rijeke Save*. Idejni projekt razvoja *Hidrološke studije* već je ranije odobren Pismom preporuke u sklopu EUSDR PA4 (projekt br. 13 u Dodatku IV).

3.3. Ostala razvojna pitanja

Održivi riječni turizam definiran je na 2. sastanku država strana (Beograd, 1. jun 2009.) kao područje budućeg rada Savske komisije. Od tada je proveden cijeli niz aktivnosti na ovom području, kao što je priprema prvog *Nautičkog i turističkog vodiča za rijeku Savu* ikada, koji je izrađen i objavljen u saradnji s Forumom regionalnih privrednih komora država strana (ERUSRS), i priprema projektnih prijedloga za *Master plan za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save* i *Uspostava pontonske mreže za turistička plovila duž rijeke Save* (projekti br.1-2 na "popisu B", u Dodatku IV).

U izvještajnom su razdoblju finalizirane *Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save* u sklopu projekta *Promocija razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save*, koji je provela Savska komisija u saradnji s Ambasadam SAD-a u Hrvatskoj i uredom REC-a u Hrvatskoj. Planirano je da dokument posluži kao stručni doprinos donosiocima odluka i smjernica nacionalnom strateškom planiranju razvoja ekoturizma. U tom smislu, Savska komisija je na svojoj 33. sjednici usvojila Preporuku 2/13, sugerirajući državama stranama da u svojim budućim aktivnostima u području održivog riječnog turizma, posebno u razvoju strateških dokumenata i provođenju povezanih projekata, uzmu u obzir *Smjernice*. Konkretno, *Smjernice* se smatraju dobrom osnovom za projekte poput *Master plana za razvoj ekoturizma u slivu rijeke Save* i *Uspostavljanja „eko-značke“ za sliv rijeke Save* (projekti br. 3-4 na "popisu B", u Dodatku IV). *Smjernice* su dostupne na web stranici Savske komisije <http://www.savacommission.org/publication>.

Nastavljene su pripreme aktivnosti za razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save (projekt br. 5 na "popisu B", u Dodatku IV), u bliskoj saradnji s biciklističkim udruženjima kao neposrednim krajnjim korisnicima te je na taj način demonstrirana dobra kombinacija pristupa odozgo prema dole i odozdo prema gore. U svrhu promoviranja projekta organizirana je Biciklistička tura Sava 2013., od izvora do ušća rijeke Save, u sklopu proslave Dana rijeke Save 2013. (vidi Dodatak VI).

Istražuju se mogućnosti finansiranja za pet projekata navedenih u Dodatku IV. S ciljem da se predstavnici industrije uključe u proces planiranja razvoja turizma, pokrenute su konsultacije s predstavnicima ERUSRS-a.

4. Saradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa

4.1. Saradnja s međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama

Saradnja Savske komisije s velikim brojem međunarodnih organizacija održala se tokom izvještajnog razdoblja, s posebnim naglaskom na organizacije i institucije navedene u Članu 5 *Okvirnog sporazuma*.

Saradnja s ICPDR-om i Dunavskom komisijom službeno se temelji na memorandumu o razumijevanju koji su potpisale obje komisije i koji pruža mogućnosti za tijesnu saradnju i koordinaciju aktivnosti komisija. Kroz uzajamno sudjelovanje na sjednicama, sastancima stručnih grupa i ostalim događajima komisija, osigurana je koordinacija aktivnosti. Proces provođenja *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički koordiniraju ICPDR, DC i Savska komisija zajedno s Evropskom komisijom, nastavio se organiziranjem 5. sastanka o provođenju *Zajedničke izjave* (Zagreb, 4.-5. februara 2014.) Uključivanje ICPDR-a i DC-a u rad Odbora za praćenje i koordinaciju projekta plovidbe Savom dodatna je potvrda saradnje s dvije komisije.

Saradnja s UNECE-om dodatno je intenzivirana. Osim sudjelovanja Savske komisije u radnim grupama UNECE-a i u ostalim događanjima, dvije su organizacije sudjelovale u finalizaciji projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i u inicijalnoj fazi projekta *Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save*, koji se provodi u okviru UNECE-a.

Saradnja Savske komisije s Evropskom komisijom bila je usmjerena na zajedničku pripremu novog granta EC-a za preostale zadatke 1. faze uspostave GIS-a za sliv rijeke Save i uključenosti Savske komisije u aktivnosti vezane uz implementaciju *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, kako bi se osiguralo provođenje projekata vezanih uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save u okviru *Dunavske strategije*. Konačno, Savska komisija aktivno je sudjelovala u izradi novog evropskog pravnog okvira za stručne kvalifikacije i standarde obuke u području unutarnje plovidbe.

Saradnja s UNESCO-m postupno se razvija. Provođenje projekta *Poticanje uključenosti interesnih grupa u upravljanje slivom rijeke Save*, uz podršku ureda UNESCO-a u Veneciji i GWP-Med-a u procesu je finalizacije. Nastavljeno je provođenje projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji finansijski podržava ured UNESCO-a u Veneciji. U sklopu priprema za proslavu Dana rijeke Save 2014., ured UNESCO-a u Veneciji i Savska komisija zajedno su organizirali natječaj za scenarij za strip povezan s vodom i okolišem. Na temelju najboljih scenarija koje su poslali učenici iz škola u slivu rijeke Save, strip će biti napravljen u okviru UNESCO-ve inicijative "H2OoooH" i distribuiran na globalnom nivou.

Saradnja s institucijama američke vlade dodatno je unaprijeđena. U izvještajnom razdoblju bila je usmjerena na pripreme aktivnosti za dalji razvoj hidroloških i hidrauličkih modela (sliva) rijeke Save uz podršku USACE-a, finalizaciju projekta *Promocija razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save*, i pripremu prijedloga projekta *Jačanje sudjelovanja javnosti i uključivanja interesnih grupa u slivu rijeke Save* koje će potencijalno podržati američka vlada.

Održala se saradnja s ostalim komisijama za plovidbu (npr. Komisija za rijeku Moselle i, posebno, CCNR) te ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. komisije za zaštitu rijeka Rajne, Labe i Odre). Također postoji kontinuirana saradnja s regionalnim organizacijama (OESS, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka), specijaliziranim organizacijama, udruženjima i grupama (WMO, GIS forum) i poslovnim sektorom (Coca-Cola). Konačno, nastavljeno je održavanje kontakata s Delegacijom Evropske komisije u Hrvatskoj i diplomatskim korom u Republici Hrvatskoj.

4.2. Saradnja s nacionalnim institucijama

U izvještajnom razdoblju je došlo do kontinuirane saradnje Savske komisije s nacionalnim institucijama nadležnim za provođenje *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*.

Osim saradnje vezane uz provođenje *Okvirnog sporazuma* općenito, što je također uključivalo sudjelovanje predstavnika država strana u radu stručnih grupa Savske komisije, posebna je pažnja posvećena:

- razvoju *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* (ministarstva država strana odgovorna za upravljanje vodama i okoliš);
- obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi (ministarstva država strana odgovorna za promet unutarnjim plovnim putevima);
- pripremi regionalnih projekata povezanih s *Okvirnim sporazumom* (sva nadležna ministarstva);
- pripremnim aktivnostima u sklopu organizacije proslave Dana rijeke Save i ostale PR aktivnosti vezane uz provođenje *Okvirnog sporazuma* (ministarstva, imenovani predstavnici država strana).

Nastavljena je saradnja s predstavnicima država strana u tijelima za provođenje *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, kako bi se koordinirale akcije nacionalnih predstavnika i Savske komisije u sklopu procesa provođenja *Dunavske strategije*.

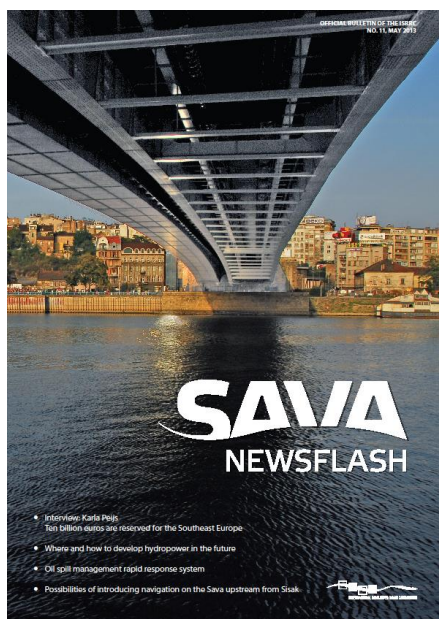
Osim s nacionalnim institucijama odgovornim za provođenje *Okvirnog sporazuma*, zadržana je saradnja s ostalim organizacijama, poput one s nacionalnim hidrometeorološkim službama država strana, agencijama odgovornim za razvoj i održavanje unutarnjih plovnih puteva, lučkim kapetanijama, regionalnim privrednim komorama, turističkim organizacijama, fakultetima i institutima koji se bave prirodnim i tehničkim naukama, svim vrstama tehnologija, očuvanjem prirode itd. Također je zadržana tradicija godišnjih sastanaka s lučkim kapetanima iz sliva rijeke Save, organizacijom 8. sastanka (Ljubljana 17. oktobar 2013.)

4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa

Aktivnosti vezane uz sudjelovanje javnosti i uključivanje interesnih grupa u sklopu provođenja *Okvirnog sporazuma* kontinuirano rastu. Informacije o provođenju *Okvirnog sporazuma* saopćene su interesnim grupama i široj javnosti putem:

- Službene web stranice Savske komisije (www.savacommission.org), gdje su informacije o aktivnostima, projektima i dokumentima stavljene na raspolaganje široj javnosti i stalno se ažuriraju najnovijim činjenicama i vijestima.
- Službenog glasila Savske komisije, *Savskog vjesnika*, koji izlazi dvaput godišnje kao dvojezična publikacija (na engleskom i jednom od službenih jezika Savske komisije). U izvještajnom razdoblju objavljeni su brojevi 11 i 12 (Slika 4).

- Publikacija i izvještaja, uključujući *Hidrološki godišnjak* za godine 2009. i 2010. te brojnih izvještaja, brošura i letaka objavljenih od strane Savske komisije i podijeljenih na radionicama i sastancima.
- Tekstova za projekte, knjige, biltene i web stranice ostalih organizacija/institucija.
- Objava za tisak i izvještaja za medije, npr. onih povezanih s proslavom Dana rijeke Save.
- Konsultacijskih radionica, javnih prezentacija i ostalih sastanaka s interesnim grupama koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija, prema popisu u Dodatku V.
- Proslave Dana rijeke Save 2013. (detaljan pregled aktivnosti nalazi se u Dodatku VI).

Slika 4. *Savski vjesnik* br. 11 maj 2013.) i br. 12 (novembar 2013.)

Ostale aktivnosti u finansijskoj 2013. godini uključivale su:

- Stalno poticanje vladinih i/ili nevladinih organizacija, kao i drugih institucija, da postanu promatrači pri Savskoj komisiji;
- Nastavak procesa provođenja *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarne plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, pod zajedničkim vodstvom Savske komisije, ICPDR-a i Dunavske komisije;
- Finalizaciju *Plana sudjelovanja javnosti za sliv rijeke Save*, koji Savska komisija smatra dobrom osnovom za dalje aktivnosti jačanja sudjelovanja javnosti i uključivanja interesnih grupa u proces provođenja *Okvirnog sporazuma*;
- Nastavak rada na pripremi *Studije izvedivosti za uspostavu Savskog partnerstva za vode*, s ciljem razmatranja mogućnosti i razrade opcija za širenje višekorisničke platforme u slivu rijeke Save za uključivanje vladinog, nevladinog, poslovnog i akademskog sektora;
- Pripremu prijedloga projekta *Jačanje sudjelovanja javnosti i uključivanja interesnih grupa u slivu rijeke Save*, koji će potencijalno podržati američka vlada i čiji je cilj potaknuti jačanje svijesti mlade populacije u slivu rijeke Save i omogućiti uspostavu Vijeća za rijeku Savu, kao savjetodavnog tijela Savske komisije, koje komisija planira osnovati.

5. Pravna pitanja

5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum

Okvirni sporazum određuje nekoliko područja koja bi trebala biti regulirana dodatnim protokolima. U izvještajnom razdoblju su relevantne aktivnosti bile usredotočene na sljedeće protokole uz *Okvirni sporazum*.

Protokol o sprječavanju onečišćenja voda uzrokovano plovidbom uz Okvirni sporazum potpisan je na 2. sastanku država strana, 1. juna 2009. *Protokol* je usmjeren na sprječavanje, nadzor i smanjenje onečišćenja koje uzrokuju plovila, zadovoljenje tehničkih zahtjeva za opremanje lučkih objekata i ostalih prihvatnih stanica, razvoj najboljih dostupnih tehnika, informiranje, razvoj mjera djelovanja u slučaju izlivanja i praćenje kvaliteta vode. Dosad su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2009. g.) i Hrvatska (2010. g.)

Ciljevi *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum* su reguliranje pitanja vezanih uz održivu zaštitu od poplava putem prevencije i/ili smanjenja rizika od poplava, poduzimanjem odgovarajućih mjera i aktivnosti, uz adekvatne mjere za zaštitu okoliša, i on je potpisan 2010. godine. U skladu s odredbom *Protokola*, države strane moraju razviti *Plan upravljanja rizikom od poplava* koji definira ciljeve upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na nivou sliva, mjere kojima će se ti ciljevi postići, mehanizme koordinacije na nivou sliva te način saradnje država strana u situacijama hitne odbrane od poplava. Do sad su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2011.) i Republika Hrvatska (2012.)

Protokol o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save za cilj ima potaknuti uspostavu održivog upravljanja nanosom u slivu, baveći se kvalitativnim pitanjima (vezanim uz onečišćenje nanosa, uključujući procjenu rizika, kontrolu izvora i odlaganja kontaminiranog nanosa) i kvantitativnim pitanjima (poput nadzora bagerovanja, erozija i bujica, sedimentacije, uticaja brana i morfoloških promjena). Savska komisija je usvojila *Nacrt Protokola o upravljanju nanosom* i dostavila ga državama stranama 2010. g. na konačno usklađivanje. Sastanak posvećen završnom usklađivanju planira se organizirati što je prije moguće, po završetku propisanih nacionalnih postupaka za dovršetak pregovora.

Protokol o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum uključuje nekoliko ciljeva orijentiranih na utvrđivanje rizičnih aktivnosti, njihovog karaktera i mogućih posljedica, prevenciju, planiranje i pripremljenost u slučaju vanrednih situacija, odgovarajući sistem uzbunjivanja i upozoravanja kompatibilan s postojećim sistemima na nivou sliva, procjenu vanrednih uticaja, reakcije i uzajamnu pomoć država strana u slučaju vanrednih situacija. *Nacrt Protokola o vanrednim situacijama* Savska komisija je usvojila u martu 2009. godine i prosljedila ga državama stranama na završnu reviziju. Konačno usklađivanje *Protokola* se očekuje ovisno o nivou spremnosti država strana.

Protokol o prekograničnim uticajima uz Okvirni sporazum isprva je u cilju trebao imati reguliranje pitanja koja se tiču mjera osiguravanja integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save te eliminiranja ili smanjenja prekograničnih učinaka na vode ostalih država strana uzrokovane ekonomskim i/ili ostalim aktivnostima. Međutim, u međuvremenu su sve države strane ratificirale *Espoo konvenciju* na koju se *Protokol* umnogome oslanja i organizirane su stručne konsultacije kako bi se preispitala stvarna korist od *Nacrta Protokola*. Zaključeno je kako *Protokol* u svom sadašnjem obliku više nije neophodan kao dodana vrijednost

postojećim mehanizmima. Savska komisija je nedavno osnovala radnu grupu za dalje razmatranje toga pitanja.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

U okviru rada Savske komisije, njezinih radnih grupa i Sekretarijata pružena je trajna pravna podrška, uključujući organiziranje sjednica Savske komisije, pripremnih aktivnosti za 4. sastanak država strana *Okvirnog sporazuma*, kao i pripremu raznih vrsta pisanih dokumenata.

Kako bi se potaknulo aktivno sudjelovanje ostalih vladinih i/ili nevladinih organizacija u radu Savske komisije i time uključili svi relevantni faktori koji bi mogli pridonijeti praktičnom provođenju *Okvirnog sporazuma*, te se organizacije kontinuirano potiče da postanu posmatrači pri Savskoj komisiji. Tokom izvještajnog razdoblja, javna ustanova Park prirode Lonjsko polje i nevladina organizacija Slap dobili su status posmatrača pri Savskoj komisiji.

Također treba napomenuti da je *Memorandum o razumijevanju i saradnji između Savske komisije i Crne Gore* potpisan 9. decembra 2013. Predmet *Memoranduma* je saradnja između sudionika na područjima koja *Okvirni sporazum* pokriva, u cilju bolje koordinacije i efikasnosti aktivnosti od obostranog interesa. Cilj *Memoranduma* je osigurati okvir za jačanje saradnje i koordinacije između sudionika te promovirati duh praktične i pragmatične bliske saradnje orijentirane prema rezultatu te partnerstva u ostvarivanju zajedničkih strateških ciljeva vezanih uz održivo upravljanje vodama, a sve to uzimajući u obzir ciljeve i osnovna načela *Okvirnog sporazuma*.

6. Finansijska pitanja

6.1. Budžet

Na 31. sjednici Savske komisije (Beograd, 20. februar 2013.) donesena je odluka o prihvatanju *Budžeta Savske komisije za finansijsku 2013. godinu* (1. april 2013. – 31. mart 2014.), u ukupnom iznosu od 530.200,00 eura.

Prihvaćeni *Budžet* sastoji se od redovnih godišnjih doprinosa u iznosu od 487.960,00 eura (odnosno 121.990,00 eura po zemlji), prenosa iz Rezervnog fonda u iznosu od 39.740,00 eura i od dijela UNECE-ovog granta za provođenje projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, u iznosu od 2.500,00 eura.

Popis godišnjih doprinosa država strana i drugih primitaka u Opći fond, kao i popis troškova tokom finansijske 2013. godine nalaze se u Tablici 1 i Tablici 2.

Tablica 1. Pristigli redovni godišnji doprinosi i drugi primici za finansijsku 2013. godinu (u eurima).

<i>Država strana</i>	<i>Primici za finansijsku 2013.godinu</i>
Bosna i Hercegovina	121.990,00 ¹
Hrvatska	121.990,00 ²
Srbija	121.990,00 ³
Slovenija	121.990,00 ⁴
Ukupni primljeni iznos doprinosa	487.960,00
Prenos iz Rezervnog fonda	39.740,00 ⁵
Razno	27.684,55 ⁶
Ukupni prihod Općeg fonda	555.384,55

Napomena: ¹ Doprinos je uplaćen 20. maja 2013. ² Doprinos je uplaćen u dva jednaka dijela, 10. juna i 11. oktobra 2013. ³ Doprinos je uplaćen 10. maja 2013. ⁴ Doprinos je uplaćen 16. januara 2014. ⁵ Preneseni iznos za pokriće neočekivanih troškova. ⁶ Dio grantova Evropske komisije, UNESCO-a i UNECE-a za provođenje projekata.

Tablica 2. Troškovi po osnovnoj namjeni u finansijskoj 2013. godini (u eurima).

<i>Budžetsko poglavlje</i>	<i>Rashodi¹</i>
Plaće i doplatci za osoblje	416.916,82
Tekući troškovi	32.364,83
Putni troškovi	28.012,54
Operativni troškovi	25.461,35
Oprema	2.345,25
Ukupni rashodi	505.100,79 ²

Napomena: ¹ Iznos rashoda na dan 31. marta 2014. ² U skladu s Finansijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda će biti prebačen u Rezervni fond.

Budžetske stavke Općeg fonda usporedive su s prvobitno utvrđenim iznosima, što predstavlja 95% ostvarenja planiranog iznosa.

6.2. Finansiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova

Tokom finansijske 2013. godine ukupni zaprimljeni iznos u Posebni i povjerenički fond iznosio je 150.639,76 eura, uključujući:

- iznos od 90.000,15 eura – grant Evropske komisije (uplata predujma) za provođenje projekta *Podrška Savskoj komisiji za razvoj geografskog informacijskog sistema za rijeku Savu* i kamata na sredstva,
- iznos od 21.884,97 eura (29.910,13 USD) – grant UNECE-a (konačna uplata) za provođenje projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i kamata na sredstva,
- iznos od 33.750,43 eura – grant UNESCO-a za provođenje projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i kamata na sredstva, te iznos od 5.000,79 eura – grant SedNet-a / Deltaresa za provođenje podprojekta *Finalizacija i distribucija procjene ravnoteže nanosa u cijelom slivu rijeke Save* i kamata na sredstva, i
- iznos od 3,42 eura – kamata na sredstva u BiH fondu.

Ukupni troškovi Posebnog i povjereničkog fonda u finansijskoj 2013. godini iznosili su 80.576,89 eura, a glavni dio tog iznosa bio je za provođenje projekata *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, i podprojekta *Finalizacija i distribucija procjene ravnoteže nanosa u cijelom slivu rijeke Save*.

6.3. Ostale aktivnosti

Tokom finansijske 2013. godine nastavljen je razvoj internog i eksternog finansijskog upravljanja. Provedena je revizija finansijskog upravljanja Savske komisije u finansijskoj 2012. godini, a Savska komisija je na svojoj 33. sjednici primila na znanje *Izveštaj o reviziji*.

DODACI

DODATAK I. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Enisa Babić	Članica Savske komisije (privremena)	Ministarstvo prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine
2.	Savo Gluvić	Zamjenik člana Savske komisije	VP "SAVA" Gradiška, Bosna i Hercegovina
Republika Hrvatska			
3.	Igor Butorac	Član Savske komisije	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
4.	Dražen Kurečić	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske
Republika Srbija			
5.	Miodrag Pješčić	Predsjedavajući, član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
6.	Vladan Zdravković	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine Republike Srbije
Republika Slovenija			
7.	Mitja Bricelj	Član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i okoliša Republike Slovenije
8.	Robert Koje	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

DODATAK II. Popis stručnih grupa Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih u finansijskoj 2013. godini.

Sljedeće stručne grupe su bile aktivne tokom izvještajnog razdoblja:

- Stalna stručna grupa za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM);
- Stalna stručna grupa za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC);
- Stalna stručna grupa za sprječavanje poplava (PEG FP);
- Stalna stručna grupa za plovidbu (PEG NAV);
- *Ad-hoc* stručna grupa za RIS (*Ah* RIS EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za GIS (*Ah* GIS EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ah* HM EG);
- *Ad-hoc* pravna stručna grupa (*Ah* L EG);
- *Ad-hoc* finansijska stručna grupa (*Ah* FIN EG).

U skladu s *Okvirnim sporazumom*, stručne grupe su predviđene kao službene platforme za pružanje pomoći, usmjeravanje napora i koordinaciju svih aktivnosti Savske komisije povezanih s provođenjem *Okvirnog sporazuma*. To također znači da svi relevantni materijali, dokumenti i prijedlozi koje Sekretarijat pripremi trebaju proći evaluaciju u stručnim grupama prije predlaganja Savskoj komisiji za odobrenje.

Sljedeći sastanci stručnih grupa održani su u finansijskoj 2013. godini:

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto
1.	8. sastanak <i>Ah</i> HM EG	3. april 2013.	Zagreb
2.	26. sastanak PEG RBM	22. maj 2013.	Zagreb
3.	16. sastanak PEG NAV	4. – 5. juni 2013.	Zagreb
4.	22. sastanak PEG FP	14. – 15. oktobar 2013.	Zagreb
5.	17. sastanak PEG APC	5. novembar 2013.	Beograd
6.	27. sastanak PEG RBM	28. – 29. novembar 2013.	Zagreb
7.	7. sastanak <i>Ah</i> FIN EG	16. decembar 2013.	Zagreb
8.	9. sastanak <i>Ah</i> HM EG	17. decembar 2013.	Zagreb
9.	9. sastanak <i>Ah</i> GIS EG	21. januar 2014.	Zagreb
10.	23. sastanak PEG FP	30. – 31. januar 2014.	Zagreb

DODATAK III. Popis projekata povezanih s Okvirnim sporazumom koji su provedeni, u toku ili pokrenuti u finansijskoj 2013. godini

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provođenja	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada eura)	Izvor finansiranja
Upravljanje riječnim slivom						
Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera	~ 2,5 godine	U toku	Započeo u aprilu 2012.; Koraci 1 i 2 (od 5) provedeni	UNESCO, Savska komisija	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Ured u Veneciji), SedNet, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save	15 mjeseci	U toku	Započeo u januaru 2014.	UNECE	~ 50,0	UNECE
Upravljanje poplavama						
Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save	40 mjeseci	Proveden	august 2010. –decembar 2013.	Fakultet građevinarstva., Split, Hrvatska; Fakultet građevinarstva i geodezije, Ljubljana, Slovenija	~ 136,0 (170.000 \$)	UNECE
Razvoj plovidbe						
Master plan nove Luke Sisak	14 mjeseci	Proveden	2013.	IC Consulente, AT	1.275,0	EC (IPA HR)
					225,0	HR
Preliminarno rješenje za terminal opasnog tereta pri luci Slavonski Brod	10 mjeseci	Proveden	maj 2013. – mart 2014.	Parsons Brinckerhoff Ltd., SAD	1.487,5	EC (IPA HR)
					262,5	HR

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provođenja	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada eura)	Izvor finansiranja
EIA i Glavni projekt plovnog puta rijeke Save (Dionica Brčko – Sisak)	~ 2 godine	U toku	Završen pregled preliminarne dokumentacije; Glavni projekt u izradi	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (pregled); Witteveen+Bos, NL (glavni projekt)	2.125,0	EC (IPA HR)
					375,0	HR
Deminiranje i projektna dokumentacija (EIA i glavni projekt) plovnog puta rijeke Save (Dionica Beograd – Brčko)	~ 2 godine	U toku	EIA u izradi; Glavni projekt u izradi	AECOM, ES (studija); VPB i IGH, HR (glavni projekt)	5.270,0	EC (IPA BA)
Implementacija RIS-a na rijeci Savi	3 godine	U toku	U Srbiji, proveden	Plovput, RS	~ 1.100,0	EC
			U Hrvatskoj, natječajni postupak završen, ugovor bi uskoro trebao biti potpisan		1.360,0	EC (IPA HR)
			U BiH, prikupljanje sredstava u toku		240,0	HR
Obnova Luke Brčko		U toku	Započeo 2012. Izrada projektne dokumentacije u finalnoj fazi. Pregovori o finansiranju radova u toku.		5.800,0	Svjetska banka
Upravljanje informacijama						
Uspostava i završetak GIS-a za sliv rijeke Save – 1. faza provođenja	~ 2 godine	U toku	Dio 1: maj 2010. – august 2012. (s grantom EC-a za pripremu Plana upravljanja slivom rijeke Save); Dio 2: započeo u februaru 2014. (novi ugovor za grant EC-a)	Konsultante još treba odabrati	168,0	EC
					22,0	Savska komisija
Hidrološka i meteorološka pitanja						
Izrada Detaljnog programa za razvoj hidrološke studije za sliv rijeke Save	12 mjeseci	Proveden	maj 2012. – jun 2013.	Fakultet građevinarstva i geodezije, Ljubljana, Slovenija	5,0	Savska komisija

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provođenja	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada eura)	Izvor finansiranja
Poboljšavanje upravljanja hidrološkim podacima i postupaka razmjene	12 mjeseci	U toku	mart 2013. – april 2014.	WMO	~ 50,0	EC (IPA)
Pitanja klimatskih promjena						
Plan adaptacije vode i klime za sliv rijeke Save	~ 2 godine	U toku	Započeo u junu 2009.; Finalizacija se očekuje u maju 2014.	Svjetska banka	~ 240,0 (~ 300.000 \$)	Svjetska banka
Razvoj riječnog turizma						
Promocija razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save	15 mjeseci	Proveden	april 2012. –jun 2013.	Ambasada SAD-a u Zagrebu, REC Hrvatska, ISRBC	~ 25,0	Ambasada SAD-a u Zagrebu
Sudjelovanje javnosti i uključivanje interesnih grupa						
Poticanje uključenosti interesnih grupa u upravljanje slivom rijeke Save – Prema uspostavljanju Savskog partnerstva za vode	9 mjeseci	U toku	Započeo u novembru 2010.; Odgoda u provođenju; Finalizacija se očekuje u prvoj polovini 2014.	GWP-Med	46,5	UNESCO, EC, GWP-Med

DODATAK IV. Popis planiranih projekata povezanih s Okvirnim sporazumom**Projekti direktno povezani s glavnim ciljevima Okvirnog sporazuma („lista A“)**

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Budžet (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak provođenja
Razvoj plovidbe						
1	Građevinski radovi za obnovu plovnog puta rijeke Save	5-6 godina	Razvoj glavnog projekta u toku	~ 85.000	IPA, WB, EBRD	2015. (po završetku glavnog projekta)
2	Uspostava sistema za prikupljanje, obradu i odlaganje opasnog i brodskog otpada na rijeci Savi	~ 5 godina	Idejni projekt dostupan	~ 4.000	IPA, IPF	Po završetku projekta CO-WANDA
Upravljanje riječnim slivom						
3	Ocjena bioraznolikosti i ekološkog statusa nanosa, vode i biota u slivu rijeke Save	2 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	1.490	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva
4	Prema održivom upravljanju nanosom u slivu rijeke Save	~ 2,5 godine	Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	
5	Zaštita i održivo korištenje vodnih resursa iz aluvijalnih akvifera sliva rijeke Save	~ 2 godine	Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	
6	Provođenje Plana upravljanja slivom rijeke Save	~ 2 godine	Idejni projekt uključen kao korak br. 6 u Plan akcije 2 („Jačanje saradnje na nivou podsliva“) u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	2015. (čim države strane podrže Plan upravljanja slivom rijeke Save)
7	Ažurirana Analiza sliva rijeke Save (u sklopu 2. kruga planiranja Plana upravljanja slivom rijeke Save)	~ 2 godine	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 7 u Plan akcije u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi	Aktivnosti započete u sklopu redovnog rada PEG RBM
8	Priprema 2. plana upravljanja slivom rijeke Save	~ 4 godine	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 8 u Plan akcije 2 u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Budžet (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak provođenja
Upravljanje poplavama						
9	Razvoj Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save	4 godine	Očekuje se završetak Programa za izradu Plana do kraja 2013.; Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	do 3.000	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva
10	Održivo operativno predviđanje poplava u realnom vremenu i upravljanje vodnim resursima	3 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	2.900	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva
Sprječavanje i kontrola akcidenata						
11	Plan zaštite i spašavanja u slučaju onečišćenja voda u slivu rijeke Save	2,5 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	1.400	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva
Upravljanje informacijama						
12	Uspostava i završetak GIS-a za Savu – 2. i 3. faza provođenja	~ 3 godine (2. faza)	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 5 u Planu akcije 3 („Podrška sistemima za prikupljanje podataka koje je razvio ICPDR“) u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	
Hidrološka i meteorološka pitanja						
13	Hidrološka studija za sliv rijeke Save	2,5 godine	Dostupan detaljan program (ToR); dobila pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.250	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva

Ostali regionalni projekti korisni za provedbu Okvirnog sporazuma („lista B“)

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Proračun (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak provođenja
Razvoj riječnog turizma						
1	Master plan za razvoj nautičkog turizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	Sažetak projekta dostupan	500 -1.000	EU fondovi (npr. program SEE)	
2	Uspostava pontonske mreže za turistička plovila duž rijeke Save	~ 1 godina	Prijedlog projekta dostupan	~ 500	EU fondovi (npr. program SEE)	Spreman za provođenje čim se osiguraju sredstva
3	Master plan za razvoj ekoturizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	„Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne	~ 500	EU fondovi (npr. program SEE)	
4	Uspostavljanje „eko-značke“ za sliv rijeke Save	6 mjeseci	„Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne	~ 100	EU fondovi (npr. program SEE)	
5	Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save	/	Prijedlog projekta za Fazu 1 (razvoj inicijalnog koncepta) dostupan; Projektjni prijedlog za cijeli projekt u izradi	~ 75 (Faza 1)	EU fondovi (npr. program SEE)	Spreman za provođenje (faze 1) čim se osiguraju sredstva
Razvoj malog i srednjeg poduzetništva						
6	Razvoj infrastrukture za proizvodnju hrane i uzgoj ribe u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
7	Razvoj infrastrukture za tretman otpadnih voda i gnojiva u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
8	Razvoj malih hidroelektrana u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
9	Razvoj malih brodogradilišta i malih luka/marina u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
Prostorni razvoj						
10	Koncept integriranog prostornog razvoja za sliv rijeke Save	/	Idejni projekt	/	EU fondovi (npr. program SEE)	

DODATAK V. Popis sastanaka s interesnim grupama koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
1.	Sastanak o pripremnim aktivnostima za projekt <i>Urbanistički koncept prostornog razvoja uz rijeku Savu od izvora do ušća</i>	4. april 2013.	Zagreb	Udruženja urbanista Hrvatske i Slovenije, Savska komisija
2.	Sastanak s PR kontaktima iz država strana na proslavi Dana rijeke Save 2013.	11. april 2013.	Zagreb	Savska komisija
3.	Sastanak o pripremnim aktivnostima za projekt <i>Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save</i>	16. april 2013.	Zagreb	Savska komisija
4.	Inicijalni sastanak o provođenju 2. koraka projekta <i>Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera</i> (projekt <i>BALSES</i>)	1. maj 2013.	Zagreb	Savska komisija
5.	Sastanak s nacionalnim koordinatorima država strana za EU <i>Dunavsku strategiju</i>	2. maj 2013.	Zagreb	Savska komisija
6.	2. sastanak Parlamenta mladih sliva rijeke Save	24.-25. maja 2013.	Posebni rezervat prirode Zasavica	Savska komisija
7.	Početak međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	25. maj 2013.	Zelenci (Kranjska Gora)	Grad Kranjska Gora, Savska komisija
8.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	25. maj 2013.	Ljubljana	Grad Ljubljana, Savska komisija
9.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	26. maj 2013.	Samobor	Zagrebačka turistička organizacija, Savska komisija
10.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	27. maj 2013.	Park prirode Lonjsko polje, Krapje	Park prirode Lonjsko polje, Savska komisija
11.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	28. maj 2013.	Gradiška	Općina Gradiška, Savska komisija
12.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	29. maj 2013.	Slavonski Brod	Grad Slavonski Brod, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
13.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	30. maj 2013.	Brčko	Distrikt Brčko, Savska komisija
14.	4. sastanak država strana Okvirnog sporazuma	31. maj 2013.	Sarajevo	Vijeće ministara BiH, Savska komisija
15.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	31. maj 2013.	Šabac	Turistička organizacija grada Šapca, Savska komisija
16.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	31. maj – 2. jun 2013.	Zagreb	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
17.	Kraj Međunarodne biciklističke ture „Sava 2013“ i centralna proslava u sklopu Dana rijeke Save 2013. u Srbiji	1. jun 2013.	Beograd	Republička direkcija za vode, Savska komisija
18.	7. sastanak grupe volontera u okviru UNECE-a WP.3/SC.3	4. – 6. juna 2013.	Zagreb	Savska komisija
19.	3. (konačna) radionica interesnih grupa u sklopu pilot projekta UNECE Sava	5. – 6. juna 2013.	Zagreb	Savska komisija
20.	2. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save	6. jun 2013.	Zagreb	NVO „SLAP“, Savska komisija i ostale organizacije
21.	Radionica o razmjeni hidroloških i meteoroloških pitanja u Slivu rijeke Save	6. - 7. juna 2013.	Zagreb	WMO, Savska komisija
22.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	8. juna 2013.	Županja	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
23.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	14. jun 2013.	Sisak	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
24.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	5. jul 2013.	Slavonski Brod	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
25.	32.sjednica Savske komisije	9. jul 2013.	Zagreb	Savska komisija
26.	2. sastanak osnovne stručne grupe u sklopu projekta <i>BALSES</i>	13. septembar 2013.	Zagreb	Savska komisija
27.	33. sjednica Savske komisije	9. – 10. oktobra 2013.	Zagreb	Savska komisija
28.	8. sastanak s lučkim kapetanima iz sliva rijeke Save	17. oktobar 2013.	Ljubljana	Savska komisija, „Ljubljana Forum 2013“
29.	Sastanak Savske komisije o prioritetnim regionalnim projektima za sliv rijeke Save	18. oktobar 2013.	Ljubljana	Savska komisija, „Ljubljana Forum 2013“
30.	3. (konačni) sastanak osnovne stručne grupe u sklopu projekta <i>BALSES</i>	14. – 15. novembra 2013.	Zagreb	Savska komisija
31.	5. sastanak Odbora za nadzor i koordinaciju projekta <i>Obnova i razvoj prometa i plovidbe na plovnom putu rijeke Save</i>	3. decembar 2013.	Beograd	Savska komisija
32.	3. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save	4. decembar 2013.	Zagreb	NGO „SLAP“,Savska komisija i ostale organizacije
33.	Predstavljanje rezultata projekta <i>Plan adaptacije vode i klime za sliv rijeke Save</i>	5. decembar 2013.	Zagreb	Savska komisija
34.	Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Savske komisije i Crne Gore	9. decembar 2013.	Beograd	Savska komisija
35.	5. sastanak o provođenju <i>Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarne plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav</i>	4. – 5. februara 2014.	Zagreb	DC, ICPDR, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
36.	Sastanak s ravnateljima NHMS-ova iz zemalja sliva rijeke Save	3. februar 2014.	Zagreb	Savska komisija
37.	34. sjednica Savske komisije	18. – 19. februara 2014.	Podgorica	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Savska komisija
38.	Radionica o povezivanju sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save	4. – 6. marta 2014.	Zagreb	UNECE, Savska komisija

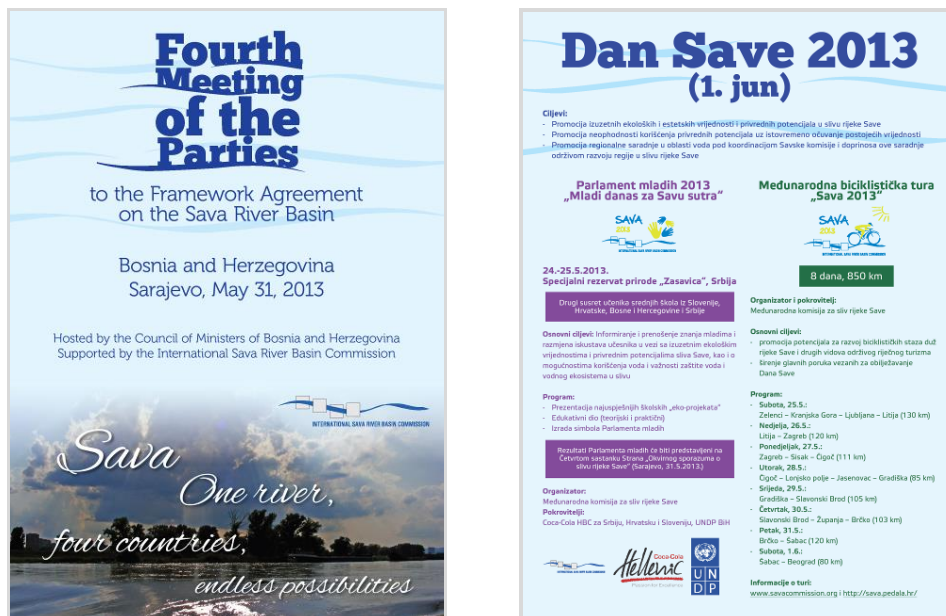
DODATAK VI. Pregled aktivnosti provedenih tokom proslave Dana rijeke Save 2013. godine

Proslava Dana rijeke Save 2013. g. koja se održala u razdoblju od 24. maja do 5. jula 2013. uključivala je tri tipa manifestacija:

- One koje neposredno organizira Savska komisija,
- One koji su organizirani kroz nacionalne projekte država strana (npr. projekti društveno odgovornog poslovanja tvrtke Coca-Cola), i
- Regionalni sastanci, koje je organizirala ili pohađala Savska komisija te ih iskoristila za promociju Dana rijeke Save i ključnih poruka povezanih uz njegovu proslavu.

Osim 4. sastanka strana *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* koji se održao 31. maja 2013. u Sarajevu pod sloganom "Sava - jedna rijeka, četiri zemlje, bezbrojne mogućnosti", koji je bio centralni događaj proslave Dana rijeke Save 2013., Savska komisija je organizirala dva dodatna događaja (Slike 5 i 6):

- 2. sastanak Parlamenta mladih sliva rijeke Save, i
- Međunarodnu biciklističku turu „Sava 2013.“

Slika 5. Plakati koji najavljuju 4. sastanak država strana i ostale događaje u organizaciji Savske komisije u sklopu proslave Dana rijeke Save 2013. g.

Slika 6. Logotipi Sastanka parlamenta mladih 2013. i Međunarodne biciklističke ture "Sava 2013."

Drugi sastanak Parlamenta mladih (Posebni rezervat prirode Zasavica, 24.-25. maja 2013.) pod nazivom "Mladi danas za Savu sutra" organiziran je uz podršku UNDP-a BiH i *Coca-Cola HBC* za Hrvatsku, Srbiju i Sloveniju. Oko 50 naučnika i nastavnika iz 8 srednjih škola iz

država strana okupili su se s ciljem da kod mlade populacije potaknu svijest o vanrednim okolišnim vrijednostima i ekonomskom potencijalu, mogućnostima korištenja vode, važnosti zaštite vode i vodnog ekosistema, kao i važnosti prekogranične saradnje u području sliva. Program je uključivao prezentacije (prethodno odabranih) najuspješnijih "eko-projekata" od strane sudionika, edukativni dio te razvoj simbola Parlamenta (logotipa i zastave) i statuta. Zaključci 1. i 2. sastanka Parlamenta bili su predstavljeni na 4. sastanku država stranaka. Informacija o sastanku Parlamenta mladih bila je proširena putem niza medija i web portala u državama strankama. Trenutačno su u toku pripreme aktivnosti za 3. sastanak Parlamenta.

Prva Međunarodna biciklistička tura "Sava 2013." održana je od 25. maja do 1. juna 2013. Osmodnevnna tura duga 880 km uključila je cijeli tok Save, od izvora Sava Dolinka do ušća rijeke Save. Osnovna grupa od osam iskusnih biciklista iz četiri zemlje odvozila je cijelu udaljenost, dok su se ostali biciklisti i građani pridruživali grupi na određenim dionicama. Glavni cilj ture bio je promicanje potencijala za razvoj biciklističkih staza uz Savu, uključujući i sve veće gradove u četiri zemlje. Uz medijsku pokrivenost događaja, poseban je dodatak izrađen na web stranici Savske komisije, sa svim relevantnim informacijama o turi, uključujući kratka izvješća biciklista i fotografije snimljene u okviru biciklijade. Osim toga, pripremljen je i video cijele turneje i objavljen na stranici Savske komisije.

Osim događaja koje je organizirala Savska komisija, cijeli niz aktivnosti proveden je kroz nacionalne projekte država stranaka, u koje je Savska komisija bila uključena kao partner ili kao gost, ovisno o tipu projekta.

- U Bosni i Hercegovini organiziran je niz događaja uz rijeku Vrbas (od 24. maja do 2. juna) u sklopu projekta *Program zaštite okoliša i razvoja turizma u slivu rijeke Vrbas*, koji provodi UNDP BiH, uz podršku Ambasade Japana u BiH i općina, uključujući: potpisivanje "Povelje za čisti Vrbas" od strane gradonačelnika gradova iz sliva rijeke Vrbas, tradicionalnu ekološku rafting regatu duž cijele rijeke Vrbas, natjecanje rafting lige, tečaj Međunarodne rafting federacije i Sajam avanturističkog turizma, popraćene raznim događajima u gradovima duž rijeke, organiziranih u saradnji s lokalnim nevladinim udruženjima i promotivnim agencijama. Svi su događaji bili medijski popraćeni.
- U Hrvatskoj se nastavila provedba projekta *Lijepa naša Sava*, koji finansira Coca-Cola HBC Hrvatska. U 6. godini provedbe projekta, broj partnera dodatno se povećao na 45 organizacija i institucija (uključujući Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Coca-Cola HBC Hrvatska i Savsku komisiju, što ukazuje na kontinuirani porast uspjeha projekta. Na temelju sličnog koncepta kao i prethodnih godina, projekt je uključio četiri savska sajma (Zagreb, Sisak, Županja i Slavonski Brod), koje je posjetilo više od 15000 ljudi (prema Coca-Coli). Osim medijske popraćenosti, informacije o događanjima također su proširene putem web stranice projekta, koja je učinjena dostupnom i putem Facebooka. Osim projekta, organiziran je promotivni izlet brodom od Rugvice do Siska za sudionike 2. savjetovanja o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save (Zagreb, 6. jun 2013.), kao društveni događaj u sklopu konferencije.
- U Srbiji, proslava je uključila širok raspon aktivnosti ostvarenih na pet lokacija na rijeci Savi (Šabac, Obrenovac, Surčin, Novi Beograd, Beograd), čime je također obilježena proslava Dana rijeke Dunav 2013. u Srbiji. Događaji u organizaciji Direkcije za vode Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u saradnji s lokalnim nevladinim udruženjima i civilnim sektorom uključivali su čišćenje riječnih obala, lokalne biciklističke ture (pridruživanje biciklističkoj turi

"Sava 2013"), sportska natjecanja, plovidbu na Savi, natjecanja u pecanju i pripremi fiš paprikaša, radionice i izložbe radova učenika osnovnih i srednjih škola, kao i središnju proslavu koja je obilježila kraj biciklističke ture "Sava 2013", održane 1. juna u Beogradu. Događaji su promovirani ili prikazani putem nacionalnih, regionalnih i lokalnih medija te na web stranicama brojnih institucija i organizacija u Srbiji.

- U Sloveniji je nastavljena provedba projekta društvene odgovornosti *Mojareka.si*, koji finansira Coca-Cola HBC Slovenija. U 2013. projekt je proveden kroz niz projekata u slovenskim školama. Zaključna događanja uključivala su posjet pobjedničkoj školi Trebnje-Šentlovrenc, a na proslavi održanoj u Ljubljani najuspješnijim projektima i učenicima dodijeljene su nagrade. Osim projekta *Mojareka.si*, organiziran je događaj na Dan rijeke Save, u Sevnici, koji je uključio niz kulturnih i umjetničkih događanja te okrugli stol "Vode nas povezuju (Plovnost rijeke Save)".

Predstavnici Savske komisije nazočili su većini spomenutih događanja.

Osim navedenih aktivnosti, Dan rijeke Save 2013. i njegove ključne poruke promovirane su na dva regionalna sastanka, pri čemu je Savska komisija bila ili suorganizator ili aktivan sudionik:

- 2. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save (Zagreb, 6. jun 2013.) i
- Regionalna konferencija "Distrikt Brčko - povezivanje nauke i politike u vodnom sektoru" (Brčko, 28. jun 2013.).

U sklopu proslave distribuiran je cijeli niz promotivnih publikacija i širok spektar promotivnih artikala Savske komisije (Slika 7).

Slika 7. Promotivni artikli Savske komisije

DODATAK VII. Popis skraćenica

AEWS	Sistem ranog upozoravanja na opasnost od nesreća (Accident Emergency Warning System)
APC	Sprječavanje i kontrola akcidenata (Accident Prevention and Control)
APSFR	Područja od potencijalno značajnog rizika od poplava (Areas of Potential Significant Flood Risk)
BiH	Bosna i Hercegovina
CCNR	Centralna komisija za plovidbu rijekom Rajnom (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CO	Ured za Hrvatsku (Country Office)
DC	Dunavska komisija (Danube Commission)
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Evropska komisija (European Commission)
EG	Stručna grupa Savske komisije (Expert Group of the ISRBC)
EIA	Procjena uticaja na okoliš (Environmental Impact Assessment)
ENVSEC	Inicijativa za okoliš i sigurnost (Environment and Security Initiative)
ERI	<i>Elektroničko izvještavanje (Electronic reporting)</i>
ERUSRS	Forum regionalnih gospodarskih komora država strana (Forum of Regional Chambers of Commerce from the Parties)
<i>Espoo Convention</i>	<i>Konvencija UNECE-a o procjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)</i>
EU	Evropska unija
EUSDR	<i>Strategija EU-a za dunavsku regiju (EU Strategy for the Danube Region)</i>
<i>FASRB</i>	<i>Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Framework Agreement on the Sava River Basin)</i>
FP	Sprječavanje poplava (Flood protection)
FRM	Upravljanje rizikom od poplava (Flood Risk Management)
FY	Finansijska godina Savske komisije (Financial Year of the ISRBC)
GEF	Globalni fond za okoliš (Global Environment Facility)
GIS	Geografski informacijski sistem (Geographic Information System)
GWP	Globalno partnerstvo za vode (Global Water Partnership)

GWP CEE	Regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode za Srednju i Istočnu Evropu (Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Sredozemno regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HBC	Hellenic Bottling Company
HM	Hidrološka i meteorološka (pitanja)
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (International Commission for the Protection of the Danube River)
IHP	Međunarodni hidrološki program (International Hydrological Programme)
IPA	Instrument predpristupne pomoći (Instrument for Pre-Accession Assistance)
ISI	Međunarodna inicijativa za nanos (International Sediment Initiative)
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission)
NAV	Plovidba (Navigation)
NEWADA	<i>Mreža uprava za plovni put Dunava (Network of Danube Waterway Administrations)</i>
NEWADA DUO	Nastavak projekta NEWADA
NGO	Nevladina organizacija (Non-Governmental Organization)
NHMS	Nacionalni hidrometeorološki zavod (National Hydro-Meteorological Service)
NtS	<i>Obavijesti skiperima (Notices to Skippers)</i>
OESS	Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PA	Prioritetno područje (<i>Strategije za dunavsku regiju EU-a</i>)
PEG	Stalna stručna grupa (Savske komisije)
PFRA	Preliminarna procjena rizika od poplava (Preliminary Flood Risk Assessment)
PIAC	Glavni međunarodni centar za uzbunjivanje (Principal International Alert Center)
PIANC	Stalni kongres međunarodne asocijacije za plovidbu (Permanent Congress of the International Navigation Association)
PR	Odnosi s javnošću (Public Relations)
RBM	Upravljanje riječnim slivom (River Basin Management)
RCC	Regionalno vijeće za saradnju (Regional Cooperation Council)
REC	Regionalni centar zaštite okoliša (Regional Environmental Center)

RIS	Riječni informacijski servis (River Information Service)
SedNet	Evropska mreža interesnih grupa koje se bave upravljanjem nanosom (European Sediment Network)
SEE	Jugoistočna Evropa (South East Europe)
SEETO	Opservatorij za promet za jugoistočnu Evropu (South East Europe Transport Observatory)
SME	Mala i srednja poduzeća (Small and Medium Enterprises)
ToR	Projektni zadatak (Terms of Reference)
UNECE	Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Obrazovna, naučna i kulturna organizacija Ujedinjenih nacija (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
US	Sjedinjene Američke Države
USACE	Inženjerski korpus Vojske Sjedinjenih Američkih Država (United States Army Corps of Engineers)
WANDA	<i>Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi na rijeci Dunav (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)</i>
WATCAP	<i>Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin)</i>
WB	Svjetska banka (World Bank)
WBIF	Okvir za investicije na Zapadnom Balkanu (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Okvirna direktiva EU-a o vodama (EU <i>Water Framework Directive</i> (Directive 2000/60/EC))
WMO	Svjetska meteorološka organizacija (World Meteorological Organization)
WWF	Svjetski fond za prirodu (World Wide Fund for Nature)